

9.

СТЕНОГРАФСКЕ БЕЛЕШКЕ

НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ГОДИНА 1

БЕОГРАД 1932 ГОДИНЕ

КЊИГА 1

І ПРЕТХОДНИ САСТАНАК

НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

У ВАНРЕДНОМ САЗИВУ

ДРЖАН НА ДАН 7 ДЕЦЕМБРА 1931 ГОДИНЕ

ПРЕТСЕДАВАО

НАЈСТАРИЈИ ПО ГОДИНАМА СТАРОСТИ

НАРОДНИ ПОСЛАНИК

ВЈЕКОСЛАВ СПИНЧИЋ

ПРИВРЕМЕНИ СЕКРЕТАРИ:

Г. Г. ДРАГОМИР СТАНОЈЕВИЋ, Д-р БУРО ЛЕУШИЋ, ЉУБИША ТРИФУНОВИЋ и
Д-р МИРКО ДОШЕН.

ПРИСУТНИ СВИ Г. Г. МИНИСТРИ.

Почетак у 9 часова пре подне

САДРЖАЈ:

Избор привременог председника по годинама најстаријег присутног посланика и избор четири привремена секретара из редова млађих посланика.

Говорници: Драгић Шелмић, и председник по годинама старости Вјекослав Спинчић.

Око 9 часова сакупили су се изабрани народни посланици у дворани Народне скупштине, па је узео реч народни посланик Драгић Шелмић.

Драгић Шелмић: Господо народни посланици, пошто је наш друг Вјекослав Спинчић најстарији по годинама старости, то предлажем да г. Спинчић заузме место привременог председника. (Буран аплауз и узвици: Прима се! Живео Спинчић!).

Привремени председник Вјекослав Спинчић (пошто је заузео председничко место бурно поздрављен): Господо народни посланици, после безбројних жртава и огромних напора читаве наше нације, ми смо се коначно ујединили и сам сви у наших народних заточника и мученика постао је стварност. Ми смо се ујединили у велику недељиву и моћну државу. После столетног ропства ми смо се Југословени

нашли на окупу око једног огњишта. Растројени и разједињени, ми смо се за време нашег робовања морали борити сваки на своме фронту, ми смо нуждом прилика морали да израђујемо наш племенски индивидуализам да би били чврћи и отпорнији у борби, ми смо са том племенском мисли и племенским особинама ушли и у нашу уједињену државу. После уједињења нова наша заједничка кућа, наша народна држава морала је имати једно вјеровање и једну јединствену, заједничку националну и државну мисао, која ће бити чврст амалгам и јак цемент свију народних снага и која ће диктовати свима један јединствени душевни препород. Сви су наши светли умови и народни прегаоци тежили за том општом и заједничком идејом и сви су они желели да се велики народни дан оствари у јединственој држави, јер је само заједничком и свима нашим племенима близој идеологији могуће извести стапање свих наших народних снага у једну велику, културну и социјалну заједницу. И баш због тога, јер наш народ после уједињења није имао јаке заједничке идеологије, морао је проћи кроз поновне кушње и невоље. Биле су се разбуктале племенске страсти и претиле су да униште све оно што се до тада учи-

нило и да све крваво стечене тековине политичким трзавицама и неразумношћу доведу у питање. Хвала Господу, да се је готово у последњем моменту поновно издигао вечити дух здраве нације и једним потезом учинио крај једном немогућем стању. Највећи син ове змље, свастао и славан потомак неумрлих предака узвишени и мудри наш владар Њ. В. Краљ Александар (Сви посланици устају и бурно и дуготрајно кличу: Живео Краљ!) ...поставио је Својом прокламацијом од 6 јануара 1929 године и актом од 3 октобра исте године, те чином 6 септембра 1930 пов правац и јасне смјернице садање и будуће државне и националне политике. Тиме је југословенска мисао постала национална и државна наша мисао. Створена је широка и чврста национална државна подлога, на којој се могу изравнати сва наша племена и стопити у једну нераздрживу целину. Сви смо стали на равну ногу и наше је обзоре постало велико и наш је народни друм постао широк. Да се несметано развијамо сви у истој смеру, да сва браћа буду истинито равноправна и да сви буду имали иста права и исте дужности. Оно што је било у светлим умовима и оно што је било у срцима свих оних који су у далекој прошлости вапили за овим уједињењем свега нашега народа, све је то мудри наш владар остварио. Зато ће ав наш југословенски народ увек и вазда гајити највећу љубав за свога великог владара Краља Александра (Сви посланици устају и узвикују: Живео Краљ!) ...јер је донео коначно измирење међу браћом и јер је указао на нове путеве. Нека Му је дика до вика!

Господо посланици, ми смо сви дужни да порадимо на тој великој југословенској идеји, да створена Југославија постане и савршена Југославија, по опсегу и суштини, јер без Југославије чврете и једнодушне нема живота ни за једног њезиног грађанина (Сви посланици кличу: Живела Југославија.) Осјећајући сву важност и значење нашег географског положаја и с обзиром на здрав, радан и истрајајан наш народ ми ћемо повезани једном јединственом југословенском мишљу моћи да узмемо учешћа у међународној сарадњи осталих културних држава. Поносан сам и радостан што сам пред залаз свога живота доживео да видим и да учествујем у раду прве југословенске Народне скупштине. Све патње кроз које сам про-

шао у борби заједно са народом на много се губе после овог величанственог успеха. На много, не после: у мом срцу слегао се бол за онима нашима који нису с нама, али који су духом несумњиво међу нама. Проћи ће и то. Верујем у правду Бога великога и несломљиву вољу нације. Поздрављајући овај састанак прве Народне скупштине Краљевине Југославије, ја вас, драга браћо молим, да скупна са мном одате своје искрено и ердачно признање Њ. Величанству Краљу Александру (Сви народни посланици устају и кличу: Живео Краљ! ...и Његов узвишени Дом!) (Сви посланици дуготрајно кличу: Живео!) Напокон поздрављам и ве вас господо посланици, који сте се окупили овде да радите предано и са љубављу у духу нових идеја за наш народ. Прегнимо зато сви да у ово тешко доба олакшамо невоље које тиште наш народ и да му омогућимо ведру и сретну будућност.

У име Бога отварам прву Југословенску Народну скупштину. (Живео председник!)

Господо народни посланици, по § 2 Закона о пословном реду у Народној скупштини потребно је да прво изаберемо четворницу тајника привремених (узвици: Кандидујте ви). Ја предлажем да се сложимо да тајници буду: Драгоми Станојевић, др. Ђуро Леушић, Љубиша Трифуновић и др. Мирко Дошен.

Прима ли Народна скупштина овај мој предлог? (Прима): Објављујем да су за привремене скупштинске тајнике изабрани г. г. Драгоми Станојевић, др. Ђуро Леушић, Љубиша Трифуновић и др. Мирко Дошен. И молим их да заузму секретарска места. (Изабрани привремени секретари заузимају своја места).

Сада је по закону на реду да г. г. народни посланици предаду своја посланичка пуномоћства. Молим господу народне посланике да ми предаду посланичка пуномоћства. (Изабрани народни посланици прилазе председничком столу и предају своја пуномоћства).

Привремени њрејседник Вјекослав Спичић: Сад господо, имам да вам саопштим један акт Државног одбора.

Привремени секретар Драгомир Станојевић прочита акт Државног одбора:

Народној скупштини

БЕОГРАД

Државном одбору част је у смислу § 64 Закона о избору народних посланика за Народну скупштину, доставити Народној скупштини записником о раду Главног Бирачког одбора са свима изборним актима, што их је Главни Бирачки одбор добио са разних гласачких места, као и списак свих изабраних народних посланика, састављен на основу извештаја Главног Бирачког одбора Бр. 221 од 23 новембра 1931 год. оштампаног у броју 279 „Службених Новина“ од 28 новембра 1931 год.

Претседник Државног одбора

Марко Радуловић с. р.

Привремени њрејседник Вјекослав Спичић: Пошто смо, господо, завршили овај посао, тиме је исцрипљен дневни ред, који је предвиђен у § 3 Закона о пословном реду у Народној скупштини за данашњи претходни састанак.

С тога закључујем овај први претходни саста-

нак, а други заказујем за сутра у 10 часова пре подне са дневним редом према одредби § 5 Закона о пословном реду у Народној скупштини:

Избор Верификационог одбора од 21 члана:

Седница је закључена у 9 и 45 часова пре подне.